

ע"פ 14770/04/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"פ 14770-04-22
20 יולי 2022

לפני סגן הנשיאה, כב' השופט אליהו ביתן
כב' השופטת גאולה לוי
כב' השופט יובל ליבדרו
המערער:
נגד
המשיבה
פלוני
מדינת ישראל

מהות הערעור: ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום בבאר שבע (כב' השופט י' בן דוד), מיום 14.10.2021, במסגרת ת"פ 20-06-21730.

נוכחים:

המערער ובא-כוחו, עו"ד אלין שקאף עבאדי ועו"ד ניר אביב

ב"כ המשיבה, עו"ד תהילה גלנטה

המתלוננת, הגב' רויטל מלכה

פסק דין

המערער הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירות של פציעת בת זוג, לפי סעיף 335(ב) בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); שתי עבירות איומים, לפי סעיף 192 בחוק העונשין; החזקת סכין, לפי סעיף 186(א) בחוק העונשין; ו-3 עבירות של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, לפי סעיף 287(ב) בחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום, שנקבע כי הן הוכחו, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום המערער והמתלוננת היו בני זוג גרושים ולהם ילדים משותפים. ונגד המערער עמדו צווי בית המשפט האוסרים עליו להתקרב אל המתלוננת, להטרידה, או ליצור איתה קשר בכל דרך ובנוסף, היה על המערער להימנע במעצר בית. בתאריך 25.5.20 בשעות הערב המערער הגיע לבית המתלוננת, נטל את מכשיר הטלפון הנייד שלה, חיטט בו ועזב את המקום עם הטלפון. למחרת, הוא שוב הגיע לבית המתלוננת, והאשים אותה שהיא וחבריה גנבו את רכבו. בהמשך אותו היום, הוא הגיע אל בית המתלוננת בשעות הערב, נכנס לחדר המקלחת בו היתה המתלוננת ופצע אותה באמצעות חפץ חד, בכך שהחל לחתוך אותה בחלקים שונים בגופה, לעיני ילדיה הקטינים. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חתכים עמוקים - מאחורי ירך ימין באורך 15 ס"מ ובשוק ימין באורך 7 ס"מ בשוק ימין; חתך בבית החזה וחתך בעכוז. בנוסף, נגרמו למתלוננת חתך ביד השמאלית ושריטות בפנים. המתלוננת פונתה לבית חולים, החתכים נסגרו באמצעות סיכות, והמתלוננת קיבלה טיפול רפואי. במהלך התקיפה המתוארת המערער איים על המתלוננת שיהרוג אותה אם לא תביא לו את רכבו.

בהמשך למתואר, בעת שהמערער נחקר במשטרה, הוא איים על השוטר שחקר אותו בכך שאמר לו שהוא לא יראה

יותר את ילדיו והפנה כלפיו אמירות מעליבות בנוגע לאשתו ולבתו.

בית המשפט קיבל תסקיר נפגעת עבירה על המתלוננת, בו תוארה תמונת נזק קשה וחמורה. וצוין שהמתלוננת חוששת לחייה ולחיי ילדיה. רמת הדריכות שלה החריפה והיא מרגישה מותשת ובמתח תמידי. ונמצאת במצב הישרדותי. המתלוננת תיארה את תחושותיה בעת האירוע, את האימה והפחד מפני המוות. ואת דאגתה לילדיה. ותיארה את הכאבים שחוותה ואת הצלקות שבגופה.

שירות המבחן התרשם שהמתלוננת חיה בחרדת מוות כרונית מפני האפשרות שהמערער או מי מטעמו ישוב ויפגע בה או בילדיה. והחרדה משפיעה על תפקודה ופוגעת באיכות חייה. צוין כי המתלוננת מתארת סימפטומים המוכרים כחלק מתסמונת פוסט טראומה, וביניהם - הפרעות שינה וסיוטים. צוין שהמתלוננת תיארה קשיים בלבצע פעולות בסיסיות כגון להתקלח ולדבריה, היא מקפידה שלא לעשות זאת עם דלת סגורה. ומסרה שבעת שהיא מתהלכת ברחוב, היא עושה כן בדריכות. תיארה פגיעה בתפקודה ההורי. ונזקים ופגיעות שנגרמו לילדיה. ושירות המבחן העריך כי בשל אירועי הפגיעה במתלוננת ואווירת הפחד והטרור בבית, קיימות השלכות קשות על מצבם הרגשי של הילדים. שירות המבחן התרשם שהמתלוננת זקוקה לטיפול ארוך טווח אשר יסייע לה להתמודד עם הפגיעות והמליץ לחייב את המערער בתשלום פיצוי כספי משמעותי.

התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 4.5 ל-7 שנות מאסר. וביקשה מבית המשפט לעשות שימוש בסעיף 40ה' בחוק העונשין ולהטיל על המערער עונש בחריגה לחומרה ממתחם העונש ההולם. ועתרה להפעיל את שני המאסרים המותנים של המערער באופן מצטבר, ולהטיל עליו פיצוי שלא יפחת מ-50,000 ₪.

ההגנה טענה כי יש לקבוע שהמערער פעל תוך קרבה לסייג האחריות הפלילית, בהתאם לסעיף 40ט(א)(9) בחוק העונשין, ובהתאם לקבוע מתחם ענישה נמוך מזה המקובל בנסיבות שבהן לא חל הסעיף. טענה שיש לקבוע מתחם עונש הנמוך ממתחם שנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר. וביקשה להפעיל את המאסרים המותנים העומדים נגד המערער באופן חופף.

בית המשפט עמד על הערכים החברתיים המוגנים בעבירות בהן הורשע המערער, על מדיניות הענישה הנוהגת, ועל נסיבות ביצוע העבירות, וקבע כי הפגיעה בערכים המוגנים, גבוהה. צוין כי לא שוכנע שהמערער נמצא במצב שניתן להגדירו כ"קרבה לסייג לאחריות הפלילית", אך קבע שיש לתת משקל להפרעה הנפשית שבה לוקה המערער, שהיתה לה השפעה מסוימת על ביצוע העבירה, כך שהדבר יובא בחשבון בקביעת מתחם העונש. בסופו של דבר נקבע שמתחם העונש לכלל מעשי המערער נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש הראוי למערער, בית המשפט צוין את עברו הפלילי המכביד של המערער, הכולל גם עבירות נגד המתלוננת; את העובדה שהמערער נשא עונשי מאסר רבים ותקופות המאסר המצטברות שריצה מסתכמות ליותר מ-22 שנות מאסר; ואת העובדה שהמערער לא נטל אחריות על מעשיו, ולאורך המשפט המשיך להאשים את המתלוננת בהתרחשות האירועים; ולא עשה דבר לתיקון תוצאות העבירה; וקבע כי בהתחשב בהתנהלות המערער כלפי המתלוננת וביצוע המעשים תוך הפרת צווי הגנה ולמרות מאסרים על תנאי התליים ועומדים נגדו, יש צורך להרתיע את המערער; ושבעבירות מסוג זה יש צורך בהרתעת הרבים. ובסופם של דברים, הטיל על המערער 60 חודשי מאסר בפועל; הפעיל במצטבר שני מאסרים על תנאי בני 9 חודשים ו-3 חודשים - כך שסה"כ הוטלו על המערער 72 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו; מאסרים על תנאי; ופיצוי למתלוננת בסך 30,000 ₪.

מכאן הערעור.

תחילה הערעור הופנה להכרעת הדין ולגזר הדין. במהלך הדיון, המערער חזר בו מהערעור על הכרעת הדין ומיקד את טענותיו בחומרת העונש.

ב"כ המערער טען, בעיקר, שיש לתת ביטוי להפרעה הנפשית של המערער בקביעת עונשו, שכן בוחן המציאות של המערער היה לקוי ולהפרעה הנפשית של המערער היתה השפעה על ביצוע העבירה. והדגיש שבית המשפט הטיל על המערער את העונש החמור ביותר האפשרי בהתאם למתחם שקבע ובנוסף הפעיל נגדו שני מאסרים מותנים והורה שהוא ישא את כל תקופות המאסר במצטבר.

המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. ב"כ המשיבה עמדה על חומרת האירוע וציינה שתקיפת המתלוננת בוצעה לעיני ילדיה, ובנסיבות ניתן היה להביא את המערער לדין גם על הפגיעה בילדים. הדגישה את הצורך בהרתעת המערער, ציינה שבית המשפט התחשב בהפרעה הנפשית של המערער בקביעת מתחם העונש ההולם, וטענה שבסופו של דבר העונש שהוטל על המערער ראוי ואין מקום להתערב בו.

קראנו את הודעת הערעור המפורטת ואת פסק דינו של בית משפט קמא, שמענו את טיעוני הצדדים ובאופן חריג אף את המתלוננת עצמה, ובסופו של יום הגענו לכלל מסקנה שיש להקל במידת מה בעונשו של המערער.

המערער הפר ברגל גסה צווי הגנה שהוצאו נגדו והחלטת בית המשפט שעליו להימצא במעצר בית. הגיע לביתה של המתלוננת, שהיא גרושתו, חיטט בטלפון שלה ולקח אותו, הטיח במתלוננת האשמות שווא שונות ותקף את המתלוננת בצורה ברוטאלית בחפץ חד לעיני ילדיהם הקטינים, תוך השמעת איום להרוג את המתלוננת. ובהמשך במהלך חקירתו במשטרה, איים על החוקר שחקר אותו ואמר לו דברים בוטים על אשתו ובתו.

חומרת מעשה התקיפה של המערער זועקת, וסכנתו רבה, משמעותית ומובהקת. העובדה שבסופו של דבר, למרבה המזל, לא נגרמו למתלוננת נזקים גופניים חמורים, אינה צריכה לעמעם את חומרת וסכנת המעשה.

כברוב העבירות כך גם בעבירות האלימות, קשת העונשים המוטלים רחבה והעונש הקונקרטי מושפע - בעיקר - מנתונים ונסיבות הנוגעים למעשה המסוים. עם זאת, באלימות במשפחה טבועה חומרה מיוחדת, ומדיניות הענישה היא של החמרה, המתבטאת בהטלת עונשי מאסר בפועל משמעותיים.

מן הראוי להזכיר כי העונש הקבוע לעבירת הפגיעה בחלופה בה הורשע המערער הוא 6 שנות מאסר. העונש הקבוע לעבירת האיומים בה הורשע המערער הוא 3 שנות מאסר. העונש הקבוע לעבירת החזקת סכין בה הורשע המערער הוא 5 שנות מאסר. והעונש הקבוע לעבירת הפרת צו הגנה הוא 4 שנות מאסר.

הלכה למעשה, בתי המשפט מטילים עונשי מאסר משמעותיים על תקיפה באמצעות חפץ.

כך למשל, בע"פ 375-22 מדינת ישראל נ' ואסים בסל (10.02.22) בו המשיב היכה את אשתו, גרם לשבר באפה וניסה לדקור את דודו בסכין, בית המשפט העליון החמיר את העונש מ- 18 חודשי מאסר ל- 36 חודשי מאסר, כולל הפעלת 6 חודשי מע"ת. ותוך ציון ההלכה שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין.

בע"פ 6968-16 אודי גרני נ' מדינת ישראל (22.05.18) המערער הורשע בכך שאיים על גרושתו מספר פעמים, על רקע קשרים שניהלה עם גברים אחרים, ובמהלך אירוע מסוים הוא חבט בראשה בעוצמה בפטיש גומי קשיח ב- 3 הזדמנויות. הפילה לארץ בכח, דרך על פניה וחנוק אותה. בהמשך, גרר אותה לחדר האמבטיה, הושיבה במקלחת, ופתח

את זרם המים עליה. כאשר היא נעמדה על רגליה, הוא איים עליה בפטיש שיכה אותה והוא החזיק בה עד שסבר שהדימום נפסק.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל- 10 שנות מאסר והטיל על המערער 6 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"בית משפט זה קבע, וחזר וקבע, כי עבירות אלימות נגד נשים במסגרת התא המשפחתי יזכו ליחס מחמיר (ראו: ע"פ 1568/14 דובגילנוק נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (31.3.2015); ע"פ 305/12 מדינת ישראל נ' צוובנר, [פורסם בנבו] פסקה 9 (24.6.2013)). החמרת הענישה במקרים אלה מייצגת את חשיבותו של הערך המוגן שמונח על הכף, והוא "לספק ביטחון לכל אישה ואישה בביתה, מקום מבצרה, בחיק משפחתה" (שם, שם). העונש שנגזר על המערער עולה בקנה אחד עם מגמה זו, והוא הולם את חומרת מעשיו. המערער היכה במתלוננת בפטיש כשהוא מכוון לפניה ולראשה, חנק אותה - תוך שהוא אינו שועה לתחנוניה כי יחדל ממעשיו - וזאת על רקע תקופה בת כשנתיים לאחר פרידתם, במהלכה הוסיף להצר את צעדיה, ואף השמיע מעת לעת איומים על חייה. לא רק שהמערער פגע בשלמות גופה, אלא שבמעשיו פגע גם בחירותה הבסיסית של המתלוננת "להחליט לבד עם מי תהיה ביחד" (ראו: חוה דיין "אם לא תהיי שלי - לא תהיי": רצח נשים ותיקון מוצע לסעיף 301 לחוק העונשין" חוקים ו 205 (2014)). את כל אלה ביצע המערער בדל"ת אמות ביתה של המתלוננת, המקום שבו היא אמורה להרגיש בטוחה ביותר. נוסף על כך, הורשע המערער בעבר בעבירות אלימות נגד בת זוג, ועל אף שלא ריצה עונש מאסר בפועל, ניכר כי הוא מגלה דפוס התנהגות חוזר שהסלים לאורך השנים. על כן, לא בכדי נגזרו עליו 6 שנות מאסר כעת."

בע"פ 2148-13 פלוני נ' מדינת ישראל (16.12.14) המערער תפס את ראשה של המתלוננת בשתי ידיו, הפיל אותה בכוח על הרצפה, מנע ממנה לקום ונשך אותה בפניה בחזקה מספר רב של פעמים. כתוצאה מכך נתלש חלק מאוזנה של המתלוננת ונפגעו פצעים עמוקים ושותתי דם בפניה. בהמשך, המערער נטל סכין וכיוון אותה לעבר המתלוננת וכשהיא ניסתה להתגונן הוא נשך אותה בחזקה באצבעה. תוך כדי האירוע המערער ניסה לחנוק את המתלוננת ולאחר שהצליחה להשתחרר מלפיתתו, דרך על צווארה. המתלוננת התחננה בפני המערער שיעזוב אותה, המערער הרפה ממנה, והיא סימנה לאחד השכנים שיעלה לדירה. בהמשך תפס המערער בחבל שהיה בבית, הסתובב עמו והכה בגבה של המתלוננת.

בית המשפט הטיל על המערער 7 שנות מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון ציין כי "הפסיקה לגבי גובה העונשים המושגים בכגון דא נעה בין שנות מאסר אחדות לבין שנות מאסר בשתי ספרות, הכל לפי נסיבות המקרה" .. וכי "מצאנו כי העונש שהוטל על ידי בית המשפט המחוזי מצוי בתוך מתחם עונש הולם בנסיבות העניין, הנראה לנו כבין ארבע לעשר שנות מאסר". בסופם של דברים, על רקע המשך חייהם המשותפים של המערער והמתלוננת, העובדה שהמערער ללא עבר פלילי וזהו אירוע האלימות היחיד ביניהם, ועמדת המתלוננת שביקשה להקל עימו, העונש הופחת ל - 69 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 4332/16 משה ראובני נ' מדינת ישראל (08.02.17) המערער ואשתו היו בהליך גירושין. המערער איים על המתלוננת במספר הזדמנויות, ופעם אחת כשהמתלוננת יצאה מהמקלחת והלכה לעבר חדר השינה, המערער הגיח

מאחוריה וחבט בה מספר פעמים בראש ובגוף באמצעות אלת עץ. בנם של השניים הבחין במעשה, הרחיק את המערער מהמתלוננת ומנע את המשך תקיפתה. בסמוך לאחר מכן, המערער נכנס לחדר השינה וניסה לחנוק את עצמו באמצעות אזיקון, עד אשר הבן הבחין במעשיו וגזר את האזיקון. מעשי המערער גרמו למתלוננת חתך מדמם בראשה, כאבים וחבלות בגופה, פצעים שטחיים והמטומות בבית החזה הקדמי והאחורי ושריטות בידה הימנית. והיא אושפזה לשלושה ימים. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 2 ל- 5 שנות מאסר, והמערער נידון ל- 4 שנות מאסר ועונשים נלווים. המערער הגיש ערעור על חומרת העונש אולם בהמלצת בית המשפט חזר בו מערעורו.

אמנם, מרבית הפסיקה שהובאה לעיל עוסקת בנאשמים שהורשעו בעבירת אלימות חמורה יותר מזו שבה הורשע המערער, אך ההבדל נובע בעיקר מתוצאת המעשים ולא מחומרתם ומאכזריותם.

בעניינו, המערער תקף את המתלוננת באמצעות חפץ חד, בכל חלקי גופה, תוך שהוא מאיים עליה, וגרם לה חתכים רבים ושריטות. עיון בתמונות המתלוננת (ת/1) מלמד על חומרת התקיפה. תסקיר נפגעת העבירה מתאר תמונת נזק קשה ביותר, והרושם הוא שהמתלוננת נמצאת במצב של חרדה קיומית מתמדת מפני המערער, המשפיע באופן דרסטי על חייה וחיי ילדיה. הלך הרוח האלים בו היה המערער והאופן שבו הוא תקף את המתלוננת, בנוכחות ילדיהם, יכלו להביא לתוצאה חמורה משמעותית מזו שנגרמה בפועל - קרי, פגיעה חמורה יותר ואף מוות. ומעשי המערער יכלו לשכלל עבירות חמורות יותר מאלה שיוחסו לו, על כל המשתמע מכך.

למערער עבר פלילי מכביד ביותר, הכולל בין היתר הרשעה בעבירת הריגה, בגינה נידון ל- 12 שנות מאסר בפועל, וכן הרשעות רבות בעבירות איומים ואלימות, סמים, רכוש ועוד. והוא נשא מאסרים בפועל המסתכמים לכדי למעלה מ- 20 שנים.

בתאריך 22.05.19 המערער נידון בת"פ 14948-05-16 של בית משפט השלום באר שבע, בין היתר לשלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום גזר הדין, שלא יעבור עבירה של החזקת סכין שלא כדין.

ובתאריך 26.12.18 המערער נידון בת"פ 26429-08-18 של בית משפט השלום טבריה, בין היתר ל- 11 חודשי מאסר בפועל, ול- 9 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירות של איומים, תקיפה סתם (בת זוג) או כל עבירת אלימות במשפחה. באותו עניין המערער הורשע בעבירות איומים כלפי בת זוגו, היא המתלוננת בתיק זה, על כך שאיים עליה שיחתוך את פניה, ושם היא תתלונן נגדו במשטרה, הוא ישתחרר וירצח אותה. ועל כך שבמועד מסוים הוא הכה אותה מספר פעמים בפניה. ובפעם אחרת הוא הכה אותה במכת אגרוף במצחה, כיבה על רגלה סיגריה וסטר לה. ובנוסף, איים על עורך דין שייצג אותו בעבר. ובתיק נוסף שצירף המערער הורשע על כך שבעת שהיה עצור הוא התקשר מהכלא לחברתה של המתלוננת ואיים באוזניה שיפגע במתלוננת. ובנוסף התקשר אל המתלוננת מספר פעמים ואיים עליה שהוא ימשיך עד המוות ועד שייקח אותה.

התמונה העולה ממכלול הנסיבות מזעזעת בחומרתה, מצביעה על מסוכנותו הרבה של המערער בכלל ובפרט כלפי המתלוננת, ומצדיקה הטלת מאסר לתקופה משמעותית.

ב"כ המערער טוענת שההפרעה הנפשית של המערער מעמידה את מעשי המערער בקרבה לסייג לאחריות פלילית. בית המשפט קמא התייחס לטענה זו ודחה אותה, ונימוקיו בנקודה זו, המעוגנים היטב בחומר הראיות ובחוות הדעת שנערכו על המערער, מקובלים עלינו. עם זאת, גם בית המשפט קמא היה ער למצבו הנפשי של המערער, ואף קיבל את הטענה שהמערער סובל מהפרעה נפשית שהשפיעה על ביצוע העבירה באופן שיש בו כדי להשפיע על מתחם העונש

ההולם. ובסופם של דברים קבע את המתחם שקבע, שאינו מוצאים מקום להתערב בו. יוזכר שמתחם העונש ההולם כאן מתייחס לכל העבירות בהן הורשע המערער, הכוללות כאמור, מעבר לעבירת הפציעה עצמה, שתי עבירות איומים, שאחת מהן כלפי השוטר שחקר אותו והאחת כלפי המתלוננת, החזקת סכין שלא כדין, ושלוש עבירות של הפרת צו הגנה שנועד להגן על גופו של אדם.

קביעת מיקומו של העונש בקצה העליון של המתחם שנקבע נבעה כאמור ממסוכנותו הרבה של המערער, מעברו הפלילי, מעמדו ביחס למעשים שביצע, מאי לקיחת האחריות על מעשיו, מהעובדה שהוא שב ומבצע עבירות כלפי המתלוננת ברף חומרה הולך ומחמיר, מכך שהוא ביצע את המעשים תוך הפרת צווי הגנה שהוצאו לו ובעת שתלויים ועומדים נגדו מאסרים על תנאי, ומהצורך בהרתעתו ובהרתעת הרבים.

סעיף 40א(8) בחוק העונשין קובע כי במקרה המתאים יש להתחשב ב"נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה". בענייננו, ההפרעה הנפשית של הנאשם היא בגדר נסיבת חיים קשה, ואין מחלוקת שזו קשורה בביצוע העבירה. בית המשפט העמיד כאמור את עונשו של המערער על קצה הרף העליון של מתחם העונש ההולם שקבע, ומכאן שלא ייחס לנסיבה זו כל משקל בקביעת העונש בתוך מתחם העונש שקבע. כמפורט מעלה, קיימים טעמים טובים לקביעת העונש שנקבע. לצד האמור, מצאנו להתחשב בנסיבה זו כנימוק לחפיפה חלקית של עונשי המאסר המותנה עם המאסר שהוטל. בהתחשב בכלל הנתונים, בנסיבותיו של המערער, במצבו הנפשי הנוטען, ובעונש המאסר שהוטל עליו, אנו קובעים כי עונשי המאסר על תנאי האמורים יופעלו בחופף זה לזה, ובחפיפה מסוימת לעונש שהוטל על המערער כך ששמונה חודשים ירצו במצטבר לעונש שהוטל עליו וארבעה בחופף לו. וסה"כ ירצה המערער 68 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

יתר רכיבי גזר הדין יעמדו בעינם.

ניתן והודע היום כ"א תמוז
תשפ"ב, 20/07/2022
במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, שופט, סגן
הנשיאה

גאולה לוי, שופטת

יובל ליבדרו, שופט